

volkshilfe.
SOLIDARITÄT LEBEN

SEED

**PRAKTIKAT E
SUKSESSHME
NË SHQIPËRI**

**BEST
PRACTICES
IN ALBANIA**

WITH FUNDING FROM
**AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION**

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Kjo broshurë u mundësua nga Qendra për Zhvillim Komunitar "Sot për të Ardhmen" në kuadrin e programit SEED - "Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi" 2014-2016, në partneritet me Volkshilfe Solidarität, Austri dhe me mbështetjen e Agjensisë së Kooperacionit Austriak për Zhvillim.

Realizimi i broshurës u bë nën kujdesin e:

MA. Fabiola Laço Egro, Drejtore Kombëtare për programin SEED në Shqipëri, Drejtore Ekzekutive "Sot për të Ardhmen"

Mag.* Nina Hechenberger, Menaxhere Programit SEED për Rajonin Shqipëri-Kosovë-Serbi, Volkshilfe Solidarität, Austri

MA. Manjola Stefani Doko, Menaxhere e Programit SEED në Shqipëri

E Drejta e Autorit:

© Aplikimet për leje riprodhimi ose përkthimi të broshurës apo pjesë të saj, duhet të dërgohen në:

QZHK "Sot për të Ardhmen"	Or:	Volkshilfe Solidarität
Rr. Elbasanit,		Auerspergstraße 4
P.Abau, H2, K6, Ap.13		Wien, Austria
Tirana - Albania		
Tel/Fax: +355 4 230 24 10		Tel.: +43 (0) 402 62 09-27
Webmail: info@cdc-tff.org		Webmail: office@volkshilfe.at

Përmbajtja e kësaj broshurë është përgjegjësi e Sot për të Ardhmen dhe nuk reflekton domosdoshmërisht opinionin e Kooperacionit Austriak për Zhvillim.

This brochure is prepared by Community Development Center "Today for the Future" in the frame of SEED Program "Support to Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia" 2014 - 2016, in partnership with Volkshilfe Solidarität, Austria and with support of Austrian Development Cooperation Agency.

Realisation of brochure is made under auspices of:

MA. Fabiola Laço Egro, SEED Albania Country Director, Executive Director of CDC "Today for the Future"

Mag.* Nina Hechenberger, SEED Regional Program Manager Albania-Kosovo-Serbia, Volkshilfe Solidarität, Austria

MA. Manjola Stefani, SEED Albania Program Manager

CopyRight:

© Applications for permission to reproduce or translate all or part of this material must be sent to:

CDC-TFF SEED office:	Or:	Volkshilfe Solidarität
Rr. Elbasanit,		Auerspergstraße 4
P.Abau, H2, K6, Ap.13		Wien, Austria
Tirana - Albania		
Tel/Fax: +355 4 230 24 10		Tel.: +43 (0) 402 62 09-27
Webmail: info@cdc-tff.org		Webmail: office@volkshilfe.at

The content of this brochure is the sole responsibility of "Today for the Future" and do not necessarily reflect the opinion of the Austrian Development Cooperation.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

“Rrjeti ‘Sot për të Ardhmen’ si partneri për Shqipërinë ka zbatuar programin SEED që përqëndrohet në përgatitjen e të gjitha hallkave që të mundësojnë që gratë dhe të rinjtë të punojnë, të fitojnë, të mbajnë familjet e tyre, të avancojnë në dëshirat e tyre profesionale dhe të jenë në fund të fundit kontributorë për zhvillimin e komuniteteve të tyre.

Është shumë kumtimplotë edhe lidhja e emrit të organizatës ‘Sot për të Ardhmen’ me akronimin SEED të programit (që në shqip do të thotë FARA): Ne të gjithë sëbashku, po mbjellim farën që ndërton të ardhmen e sigurtë.

Hapat e programit drejt fuqizimit ekonomik të grave dhe të të rinjve kanë në fokus aftësimin e tyre profesional për të hyrë, qëndruar dhe avancuar në tregun e punës pa ndeshur diskriminim gjinor falë koordinimit të arritur dhe bashkëpunimit ndër-institucional me qeverisjen qendrore dhe vendore.”

Fabiola Laço Egro, Drejtore Ekzekutive “Sot për të Ardhmen”, Shqipëri

“Me mbështetjen e Kooperacionit Austriak për Zhvillimin dhe drejtimin e Partnerit Kryesor Volkshilfe Solidarität Austri, programi zhvillohet në tre vendet e rajonit Shqipëri, Serbi dhe Kosovë me qëllim integrimin e grave dhe të rinjve në tregun e punës.

Vlera e shtuar është që këto vende të bashkëpunojnë me njëri tjetrin si partnerë dhe të arrijnë qëllimin kryesor integrimin e grave dhe të rinjve në tregun e punës.”

Nina Hechenberger, Menaxhere Programit SEED për Rajonin Shqipëri-Kosovë-Serbi, Volkshilfe Solidarität, Austri

“Kjo broshurë sjell nëpërmjet dëshmive dhe shprehjes së drejtpërdrejtë të përfituesve dhe bashkëpunëtorëve, praktikat më të mira të ndërtuara gjatë zhvillimit të programit SEED. Arritjet e deritanishme kanë mundësuar që ndërhyrja të thellohet drejt kapitalizimit të rezultateve të deritanishme si në plan profesional, ashtu dhe në shtrirje gjeografike duke krijuar dhe sinergji me programe të tjera të zhvillimit rajonal.”

Manjola Stefani Doko, Menaxhere e Programit SEED në Shqipëri

“Today for the Future” Network, SEED Albania Partner has implemented the program focusing on all levels to support women and youth to work, to be empowered and to support their families as well to advance toward their professional goals. Through this path they can be contributors toward the development of their communities.

It is meaningful the parallelism found in name of the network “Today for the Future” with the acronym of SEED program: joint together we are planting seeds of a better and safe future.

The program steps toward the economic empowerment of women and youth emphasize the professional capability to enter, progress and advance in labour market without facing gender discrimination, thanks to coordination and inter-institutional cooperation achieved with central and local government.”

Fabiola Laço Egro, Executive Director “Today for the Future”, Albania

“Through the support of Austrian Development Cooperation, led by main partner Volkshilfe Solidarität Austria, the program is implemented in three Balkan countries, Albania, Serbia and Kosovo aiming the integration of women and youth in the labor market.

The added value is the cooperation among these countries as partners to achieve the main objective which is the integration of women and youth in labour market.”

Nina Hechenberger, SEED Program Manager for the Region: Albania-Kosovo-Serbia, Volkshilfe Solidarität, Austria

“Through direct testimonies of beneficiaries and stakeholder, this brochure brings the best practices obtained during the implementation of SEED program. So far achievements have made possible to increase the level of intervention targeting the capitalisation of achieved results in professional level and in expanding the geographical focus, by creating synergies with other programs of regional development.”

Manjola Stefani Doko, SEED Program Manager in Albania

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Çfarë është SEED?

Programi tre-vjeçar SEED i filluar në Janar 2014 ka për qëllim mbështetjen e grave dhe të rinjve për të hyrë në tregun e punës nëpërmjet aftësimin dhe ndërmjësimit për punësim. SEED është akronimi në anglisht i titullit të programit “Mbështetje për zhvillimin e edukimit dhe punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi, i financuar nga Kooperacioni Austriak i Zhvillimit.

Partnerët e SEED

Partneri kryesor udhëheqës është Volkshilfe Solidarität - Austri dhe partnerët zbatues janë: Qendra për Zhvillim Komunitar “Sot për të

Ardhmen” për Shqipërinë, “Syri i Vizionit” për Kosovën, “Novi Sad Humanitarian Centre” për Serbinë dhe partner për ngritjen e kapaciteve “Tara Intl. Consulting” Serbi.

SEED kontribuon në përmirësimin e aksesit të grave dhe të rinjve në tregun e punës, si dhe në barazinë gjinore duke mbështetur zhvillimet positive socio-ekonomike.

SEED Shqipëri

SEED zbatohet në Shqipëri nga Qendra për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen”

Ai fokusohet në zhvillimin e partneritetit publik - privat ndërmjet Ministrisë së Mirëqënies Sociale dhe Rinisë, pushtetit vendor, institucioneve publike dhe bizneseve në bashkitë Shkodër, Pukë dhe Lezhë për kualifikimin profesional të përfuturve sipas nevojave dhe kërkesave të tregut të punës dhe lehtësimin e aksesit të tyre në punësim.

Konteksti i ndërhyrjes është i lidhur me strukturën e përgjithshme të programit. Me mbështetjen e Agjencisë Austriake për Zhvillim Shqipëri (ADA), Volkshilfe Solidarität dhe Ministrisë së Mirëqënies Sociale dhe Rinisë (MMSR), programi është fokusuar në përgatitjen e një terreni

What is SEED?

The three-year program "SEED" started in January 2014 to support women and young people to enter in the labor market, through education and employment mediation. SEED stands for **Support of educational and employment development in Albania, Kosovo and Serbia** and is funded by the Austrian Development Cooperation.

SEED Partners

The main lead partner is Volkshilfe Solidarität - Austria and implementing partner organizations are: "Community Development Center Today for the Future" in

Albania, "Syri I Vizionit" in Kosovo "Novi Sad Humanitarian Centre" in Serbia and partner for capacity development "TARA Intl. Consulting" Serbia

SEED contributes in enhancement of access to the labor market for women and youth to alleviate poverty and to contribute to gender equality.

SEED Albania

The program in Albania is implemented by **Community Development Center “Today for the Future” (CDC-TFF)**.

It is focused in development of public - private partnership among Ministry of Social Welfare and Youth, Local Government, public institutions and businesses in the municipalities of Shkodra, Puka and Lezha for the professional qualification of beneficiaries according to needs and requirements of labor market; and enhancing employability.

Its intervention logic is related to the objective structure of the framework programme. With the support of Austrian Development Agency, Albania (ADA), Volkshilfe Solidarität and Ministry of Social Welfare and Youth (MMSR), it is focused at creating the ground for the successful

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

pozitiv për zhvillimin e trajnimeve profesionale dhe aftësimin për jetën të grave dhe të rinjve përfitues të programit, si dhe në përfshirjen e institucioneve lokale dhe aktorëve të tjerë private në një proces të qëndrueshëm dhe të përbashkët të fuqizimit të grave dhe të rinjve.

Një fokus të rëndësishëm në implementimin e programit në Shqipëri zë dhe **Barazia Gjinore** si një domosdoshmëri për të lehtësuar integrimin social dhe ekonomik të grave dhe të rinjve në tregun e punës dhe në komunitetet respektive, si dhe për të rritur ndërgjegjësimin mbi ndërhyrjet shtetërore dhe fushat e synuara të veprimit në Shqipëri.

Implementimi i programit është bazuar në mekanizma të ideuara për të përmirësuar bashkëpunimin dhe pjesëmarrjen e të gjithë aktorëve aktivë në fuqizimin e grave dhe të rinjve, nëpërmjet studimeve përkatëse dhe vlerësimeve të cilat do të krijojnë themelet e nevojshme dhe të qëndrueshme për punësim të grave dhe të rinjve, si dhe përfshirjen e sistemit të **Aftësimin dhe Formimit Profesional (AFP)** shtetëror gjerësisht në program duke siguruar trajnimin për përfituesit e projektit. Gjithashtu, në bashkëpunim me qeverisjen vendore, institucionet publike, OJF-të e tjera, sektorin privat dhe grupimet përkatëse, do të synohet punësimi afatgjatë dhe i qëndrueshëm për gratë dhe të rinjtë, përfitues të programit.

Në kontekstin rajonal, programi përfshin shkëmbimin e ekspertizës dhe praktikave pozitive që do të rrisin bashkëpunimin dhe ndërveprimin me partnerët në Serbi dhe Kosovë në drejtim të zhvillimit social dhe ekonomik të komuniteteve dhe mbi çështjet e barazisë gjinore. Ky bashkëpunim dhe ndërveprim pritet të krijojë mundësi të reja për vazhdimin e përpjekjeve të përbashkëta në fuqizimin ekonomik dhe social të vendeve respektive në rajon.

professional training and life skills of women and youth beneficiaries of the project, and in the same time at involving local institutions and other private stakeholders in a stable and joint process of women and youth empowerment.

Gender equality is in the focus of the programme intervention as a tool to facilitate the social and economical integration of women in the labor market and local societies and to raise awareness on state interventions on this theme, which is relevant in the target areas of Albania.

Programme intervention is based on designed mechanisms for improved cooperation and participation of all stakeholders active in women and youth empowerment, through use of vertical and horizontal approaches. The basis of intervention shall be ensured by appropriate studies and assessments that will create the ground for the needed and sustained employment of women and youth.

In addition, the state **VET system** will be incorporated in the project by providing the training to the project beneficiaries. The mediation for the employment of women and youth will be fostered by actions that aim their sustainable employability in cooperation and network with local governance, public institutions, other NGOs, private sector and relevant clusters.

The programme intervention includes know - how and expertise sharing that will enhance cooperation and interaction with Serbia and Kosovo Partners on social, economic and community development and gender equality; which will create new opportunities for continuation of joint efforts toward regional economic and social empowerment within the overall framework programme.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia **Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi**

Arrijet në drejtimet e mëposhtme:

Unifikim i kurrikulave dhe aplikim i standarteve

Dy kurrikula të reja për qendrat e formimit profesional, të hartuara me Agjensinë e Formimit dhe Arsimit profesional dhe kualifikimeve për shërbimin e bujtinave dhe sipërmarrjen e karrierën.

Pregatitje profesionale dhe aftësim në jetë

240 gra dhe të rinj të mbështetur në rrugën e tyre në tregun e punës, duke iu ofruar mundësinë e orientimit aty ku kërkesa dhe oferta e punës përputhet, duke i përgatitur me kurrikula dhe module të standartizuara, praktike dhe të kohës, duke i mbështetur një pjesë me grante, si dhe duke mundësuar gjetjen e tregut për ato që janë të vetpunësuar.

Ngritje e kapaciteteve të autoriteteve të formimit profesional, përgjegjës për zbatimin e standarteve

Një drejtim studimi për hoteleri turizëm në Lezhë, një drejtim të ri të formimit profesional, kursi i guidave turistike në Pukë

Forcim të partneritetit me biznese që ofrojnë mundësi punësimi dhe zhvillimi

Punonjës të aftësuar, të mbështetur për të zgjeruar e vënë në praktikë dijet e tyre, që ul informalitetin dhe migrimin jashtë vendit dhe rrit bashkëpunimin.

Promovim të kulturës, traditës, turizmi si mbështetës të tregut të punës

Nisma të përbashkëta masive me bashkitë, siç ishte Maratona e këngës në Shkodër e Lezhë

Promovim të barazisë gjinore dhe dialogut social

Në mbështetje të kuotave gjinore, burra dhe gra të përgjegjshëm për qasjen gjinore në të gjitha institucionet e bashkitë Shkodër, Pukë dhe Lezhë.

Achievements in the following directions:

Unification of curricula and application of standards

Two new curricula for Vocational Formation Centers, prepared in cooperation with National Agency of Vocational Educational Training and Qualifications on Guesthouse services and Life-skills and Entrepreneurship.

Professional and life-skills capacity building

240 women and youth supported in employability; provided capacity building and orientation in labour market matching job demand and offer; professionally trained with standardized curricula and practical training modules; supported with small grants, and enabling market orientation for self-employed.

Capacity building of professional formation institutions, responsible for application of standards

A new branch of hotel-tourism in Lezha, a new formation vocational: course of tourism guiding in Puka.

Strengthening of partnership with businesses that offer employment opportunities and development

Skilled employees, supported to increase and to put into practice their knowledge that reduce informality and emigration and increase the public private cooperation and partnership.

Promotion of culture, tradition, tourism as supporters of labour market

Joint massive initiatives with local government as Marathon of songs in Shkodra and Lezha

Promotion of gender equality and social dialogue

In liaison with gender quota action, capacity building for women and men on gender approach in all institutions of municipalities of Shkodra, Lezha and Puka.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Z. Blendi Klosi, Ministër
Ministria e Mirëqënies Sociale dhe Rinisë

"Përprojekja e sotme së bashku me partnerët tanë, vazhdon në kuadër të filozofisë sonë për të orientuar të rinjtë dhe të rejtat drejt tregut të punës. Është një përpjekje e mbështetur nga partnerët tanë austriakë, për të krijuar më shumë mundësi punësimit për vajzat dhe gratë nëpërmjet

kualifikimit profesional. Ne kërkojmë e do vazhdojmë ta kërkojmë me forcë që forcini i arsimit profesional, zanateve dhe profesioneve, është mundësia e vetme drejt tregut të punës. Mbështetja që projekti SEED i ka dhënë bashkëpunimit ndërmjet grupeve tre palëshe- shoqëri civile, punëdhënës dhe punëmarrës në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi, na dëshmon dhe një herë se sa shumë mund të bëjmë që tregu i punës në rajonin tonë të jetë i gatshëm për të ofruar një gjeneratë të re profesionistësh për tregun shqiptar, rajonal por edhe për tregun evropian të punës. Ky është qëllimi i përpjekjes tonë të vazhdueshme që kemi në kuadër të Strategjisë për Punësim dhe Aftësim, qoftë në dëshirën e projektit SEED për t'u orientuar drejt tregut të punës.

Ne duhet të punojmë gjithmonë e më shumë që të rinjtë dhe të rejtat shqiptare të kuptojnë që puna është aty por duhen profesionistë, duhen njerëz që të punojnë me punë të denjë, të jetojnë me punë të denjë dhe ti shërbejnë punës së denjë.

Prandaj e vlerësoj shumë projektin austriak SEED, i cili e ka pasur fare qartë që në momentin që është hartuar dhe realisht ndjehem mirë dhe tani që po e mbyllim këtë fazë të projektit duke shpresuar që projekti do të vazhdojë në faza të tjera. Të kemi "Mbështetje për zhvillim, edukim dhe punësim në Shqipëri, në Serbi dhe Kosovë". - SEED Konferenca Finale, Shkodër 2016

Mr. Blendi Klosi, Minister
Ministry of Social Welfare and Youth

"The current efforts together with our partners, is in line with our philosophy to guide the young men and women toward the labor market. It is an effort supported by our partners Austrian, to create more employment opportunities for girls and women through vocational training.

We will strongly commit to the reinforcement of vocational education, skills and professions, as the only chance to the development of labor market. The support of SEED project given to tripartite cooperation among civil society, employers and employees in Albania, Kosovo and Serbia, once more shows us how much we can achieve toward the readiness to have a new generation of professionals in the Albanian labour market, in the Balkan region, but also in the European labor market.

This is the purpose of our ongoing effort in the frame of the Employment and Skills Strategy, as well the interest of the SEED project toward market-oriented employability.

We must continuously aware young people and women to understand that there is possibility to work, but market needs professionals, people to work with decent work, to live with decent work and to go on for it.

Therefore I highly appreciate the Austrian SEED project, which had a very clear objective since the time it was designed and now that we are finalizing this phase, I actually feel very optimistic hoping that the project will continue in other stages, in order to have the "Support for development, education and employment in Albania, Serbia and Kosovo." - SEED Final conference, Shkodra 2016

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Shkëlqesia e Tij, Johann Sattler
Ambasadori Austriak në Shqipëri

“Papunësia në Ballkanin Perëndimor është shumë e lartë. SEED është shembulli i një praktike shumë të mirë dhe tregon drejtimin që duhet të ndjekim në të ardhmen: në njërën anë të përmirësimit kushtet e jetesës për Shqiptarët, në anën tjetër gjithashtu të parandalojmë efektet

negative afatgjatë mbi ekonominë” - SEED Konferenca Finale Shkodër 2016

FARA E EDUKIMIT

Programi SEED mbështet sektorët e arsimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi.

Në vendet e Ballkanit Perëndimor, një numër i madh i popullsisë vuajnë nga papunësia dhe varfëria. Gratë dhe të rinjtë janë më të prekur në veçanti, sidomos në zonat rurale. Për ta lehtësuar këtë Volkshilfe Solidarität startoi programin tre-vjeçar SEED (Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri) në Janar 2014. Konferenca finale në Shqipëri prezantoi sukseset e para. Menjëherë me fillimin e 2017, SEED duhet të hyjë në fazën e dytë.

Në bashkëpunim me organizatat partnere lokale, të rinjtë dhe gratë janë mbështetur me trajnim, këshillim dhe kualifikim drejt tregut të punës. Më tej, vendimarrësit janë sensitivë për të rritur kushtet për të përmirësuar barazinë gjinore mes burrave dhe grave. Së fundmi, por jo më pak e rëndësishme, organizatat partnere kanë marrë ekspertizë për të përmirësuar dhe rindërtuar shërbimet ekzistuese. Gjithë së bashku, rreth 1000 njerëz përfitojnë nga ky program.

H.E. Johann Sattler
Austrian Ambassador to Albania

"Unemployment on the West Balkans is too high. SEED is a best practice example and shows the direction in which we must go in the future: on the one hand, to improve the living conditions of the Albanians, On the other hand also to prevent long-term negative economic effects." - SEED

Final Conference, Shkodra 2016

THE SEED OF EDUCATION

The SEED program supports the Albanian, Kosovo and Serbian education sectors.

In the countries of the West Balkans, considerable parts of the population suffer from unemployment and poverty. Women and young people in particular are affected, particularly in the rural regions. To counteract this, Volkshilfe Solidarität launched the three-year SEED (Support for Educational and Employment Development) program in January 2014. At the final conference in Albania, the first successes were presented. Already in the beginning of 2017 SEED should go into the second round.

In cooperation with local partner organizations, young people and women are supported with training, counseling and qualification to enter the labor market. In addition, decision-makers are sensitized to improve conditions for gender equality between women and men. Last but not least, local partner organizations are provided with expertise to improve and rebuild existing services. Altogether about 1000 people benefit from this program.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Silvana Radovani, Drejtore e Përgjithshme
Drejtoria e Politikave të Punësimit, Formimit Profesional dhe Migracionit -
Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë

MMSR dhe “Sot për të Ardhmen” si partner i saj me programin SEED “Mbështetje për punësimin dhe edukimin në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi”, bashkëpunojnë në kuadër të programeve të Punësimit, Përfshirjes Sociale, Rinisë dhe

Barazisë gjinore të Ministrisë. Ministria nëpërmjet Drejtorisë së Politikave të Punësimit, Formimit Profesional dhe Migracionit, ka rolin e facilitimit dhe supervizimit institucional, pasi jo vetëm institucionet janë përfitues në kuadër të ngritjes së kapaciteteve nga SEED, por siguron që dhe programi SEED të jetë në përputhje me strategjitë e Ministrisë për zhvillimin e tregut të punës dhe kualifikimin e forcës së punës.

SEED është ndërmjetësues mes autoriteteve vendore - formimit profesional - sektorit privat si sigures të punës për përfituesit.

Për më tej SEED kontribuon në ngritjen e cilësisë së standarteve që janë në fokusin e Ministrisë si prioritete të strategjisë kombëtare të aftësisë dhe punësimit.

- Në drejtim të unifikimit të kurrikulave dhe aplikimit të standarteve moderne të sistemit dual
- Në drejtim të ngritjes së kapaciteteve të autoriteteve të formimit profesional që janë përgjegjës për zbatimin e standarteve
- Në ndihmesën ndaj bizneseve sidomos atyre të sektorit të turizmit, nëpërmjet aftësisë të punonjësve që kanë, për të siguruar punësim afatgjatë, minimizimin e informalitetit, dhe zhvillimin e sektorit duke qenë se bizneset në fund të fundit janë dhe punëdhënësit kryesorë.

Kjo është me shumë interes pasi zhvillimi i sektorëve, sidomos i turizmit minimizon dhe migrimin e popullsisë dhe veçanërisht të rinjve.

Mrs. Silvana Radovani, General Director
Directorate of Employability, Vocational formation, and Migration Policies
- Ministry of Social Welfare and Youth

MoSWY and its partner “Today for the Future” are cooperating with the SEED Program “Support to Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia” in the frame of ministry programs targeting employability, social inclusion, youth and gender equality.

The ministry through Directorate of Employability, Vocational Formation and Migration Policies is engaged in facilitation and institutional supervision, since not only the institutions are beneficiaries in the frame of capacity building programs of SEED, but ensures that SEED programme is in line with strategy of Ministry on labor market development and proper qualification of labor force. SEED is a mediator between local authorities - Vocational Formation - Private Sector as job providers for beneficiaries. In addition, SEED contributes in raising standards quality, in line with priorities of national strategy on employment and skills.

- In the direction of curricula unification and application of modern standards of dual system
- In the direction of capacity building of vocational formation authorities which are responsible for standards application.
- In the support to private businesses especially those operating in tourism sector, through capacity building of their employees, to ensure permanent employment, reduction of informality, and sector development, being clear that businesses at the end are a big source of employment.
- All the above has a good focus, since the sectoral development, especially the tourism, contribute as well in the reduction of migration, especially by youth.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Sonila Limaj, Drejtore

Agjensia Kombëtare të Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

AKAFPK ka një marrëveshje bashkëpunimi me “Sot për të Ardhmen” për zbatimin e programit SEED për nxitjen e arsimit profesional, ndërmjetësimin për punësim të grave dhe të rinjve. Ky bashkëpunim është në kuadër të programeve të Punësimit, Përfshirjes Sociale, Rinisë dhe

Barazisë gjinore të Ministrisë.

AKAFPK duke patur dhe rolin e akreditimit të kurrikulave të formimit profesional, konsideron ndërhyrjen e SEED si sipërmarrje konkrete dhe me impakt pozitiv, të tilla si puna e fokusuar në perspektivën gjinore në materiale mësimore dhe kapacitetet njerëzore brenda institucioneve mësimore. Në këtë kuadër, QZHK “Sot për të Ardhmen” në bashkëpunim me Agjensinë Kombëtare të Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve, dhe mbështetjen e Ministrisë së Mirëqënies Sociale dhe Rinisë punoi me grupin e ekspertëve për hartimin e kurrikulës së parë në Shqipëri mbi Bujtinat. Kjo Kurrikulë vjen si nevojë e tregut të punës për forcë pune të kualifikuar dhe bashkëkohore. Kurrikula është e ndërtuar duke ndërthurur konceptet më bashkëkohore të aplikuar me praktikën tradicionale të bujtinave dhe spektrin e gjerë të përpunimit të ushqimeve tradicionale. Me vlerat e veçanta që ka territori shqiptar në fushën e turizmit, kjo kurrikulë bëhet e aplikueshme në të gjithë vendin, si dhe siguron zbatimin si nga qendrat e formimit profesional, ashtu dhe nga shkollat profesionale të turizmit në Shqipëri. Grupi i Ekspertëve, AKAFPK dhe MMSR kanë siguruar hartimin e kurrikulës sipas standarteve kombëtare dhe strukturës së re të kurrikulave në Shqipëri. Në vijim të kësaj pune u realizua dhe kurrikula mbi aftësimin dhe sipërmarrjen.

Mrs. Sonila Limaj, Director

National Agency of Vocational Education Training and Qualifications

NAVETQ and “Today for the Future” cooperate based on a cooperation memorandum for SEED program implementation on improvement of professional education and employment mediation of women and youth. The cooperation is in line with the Ministry programs of Employment, Social Inclusion, Youth and Gender Equality.

Being responsible for accreditation of professional curricula, NAVETQ considers SEED intervention as a concrete one with positive impact, such as the gender mainstreaming focus in the learning materials or on human resources within the educational institutions. In this frame CDC “Today for the Future” in close cooperation with National Agency of Vocational Education Training and Qualification and with support of Ministry of Social Welfare and Youth, finalized with team of experts the first curriculum in Albania on guesthouses.

The curriculum is developed based on the labour market needs for qualified labour forces. The curriculum combines recent and applied modern concepts with traditional practice of guesthouses and wide spectrum of agricultural products in Albania.

Based on high potential of Albanian territory regarding tourism development, the curriculum is applicable at country level by all VET public providers and professional schools of tourism in Albania.

The experts’ team, NAVETQ and MSWY have ensured the development of curriculum according to the national standards and new state bylaws on curriculum development in Albania. As a second step to this, there was prepared and accredited the curriculum on life-skills and entrepreneurship.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Voltana Ademi, Kryetare
Bashkia Shkodër

“...Kam kënaqësinë që mbas disa vitesh, mundëm të kthenim një event shumë të rëndësishëm, mbarë-kombëtar, Maratonën e Këngës e cila përpiqet të sjellë muzikën qytetare, të promovojë turizmin dhe të sjellë traditën dhe esencën e saj... Dua të falenderoj

organizatorët: organizatën “Sot për të Ardhmen” që mundësoi këtë event...” –Maratona e Këngës, Velipojë 2016.

Bashkia Shkodër e vlerëson ndërhyrjen e programit SEED në këtë bashki, pasi përveç punës në fuqizimin e grave dhe të rinjve nëpërmjet aftësisimit profesional, një fokus i rëndësishëm i programit ka qenë ngritja e kapaciteteve të vetë bashkisë mbi dialogun social, buxhetimin gjinor, perspektivën gjinore, punësimin e grave dhe të rinjve, metodat inovative në ngritjen e partneritetit publik-privat etj.

Një vënd të rëndësishëm zë dhe puna e përbashkët dhe me institucionet e tjera për të koordinuar veprimet dhe planet e përbashkëta në çështje që duhet punuar më tej, si bashkëpunimi ndërinstitucional në përputhje me strategjinë vendore.

Në këtë kuadër, “Sot për të Ardhmen” nëpërmjet programit SEED realizoi me Bashkinë Shkodër dhe Maratonën e madhe të Këngës për promovimin e turizmit dhe kulturës në vend dhe nëpërmjet këtij sektori, përfshirjen në tregun e punës të grave dhe të rinjve.

Mrs. Voltana Ademi, Mayor
Municipality of Shkodra

“... I have the pleasure that after some years, we were able to launch the biggest, the most important nationwide event, Marathon of Songs, which brings the Albanian music and promotes tourism, our tradition and roots of origin... I would like to thank the organizers: the “Today for the Future” NGO, who made this possible...” – Marathon of Songs, Velipoja 2016.

Municipality of Shkodra appreciates the intervention of SEED program in Shkodra, because in addition to intervention on empowerment of women and youth through vocational training, an important focus of the program was increase of the municipality capacities on social dialogue, gender budgeting, gender equality, employment of women and youth, innovative methods in establishing public-private partnerships etc.

An important emphasis is given to the common work with other institutions to coordinate the joint actions and plans on issues that need further work, such as inter-institutional cooperation in liason with local strategy.

In this context, “Today for the Future” through SEED program has cooperated with Municipality of Shkodra to organize the great event of Marathon of Songs aiming the promotion of tourism and culture in the region and through this promotion to encourage the inclusion of women and youth in the labor market.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Alfrida Dedgjonaj Marku, Nënkryetare
Bashkia Lezhë

“Bashkia Lezhë ka në fokus dhe prioritet fuqizimin e grave dhe vajzave, pavarësinë e tyre ekonomike dhe integrimin e tyre. Bashkëpunimi me rrjetin “Sot për të Ardhmen” ka qenë shumë efikas, ku theksojmë projektin SEED dhe ne shpresojmë që të tilla eksperiencat të përsëriten në të ardhmen. Aktualisht në Bashkinë Lezhë, në dhjetë njësitë administrative që ajo përfshin, ne kemi një pjesëmarrje shumë pozitive të grave dhe vajzave, ku jo vetëm është respektuar detyrimi për barazinë gjinore, por mbi të gjitha edhe profesionalizmi i tyre i cili është në nivele shumë pozitive.” - Bashkia e Lezhës, 2016

Mrs. Alfrida Dedgjonaj Marku, Vice Mayor
Municipality of Lezha

“The focus and priority of Lezha Municipality is the empowerment of women and girls, their economic independence and integration. The collaboration with “Today for the Future” Network is efficient, emphasizing SEED project, and we expect to replicate such experience in future. Currently, there is a very positive inclusion of women and girls in Municipality of Lezha and in its ten administrative units, in being not simply in line with the legal provision on gender equality, but above all, in the professional aspect which is at a very positive level.” - Municipality of Lezha, 2016

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Meri Markiçi, Drejtore
Drejtoria Rajonale e Formimit Profesional Publik, Shkodër

Drejtoria Rajonale e Formimit Profesional është një institucion publik nën përgjegjësinë e Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, dhe funksionon që nga 1998, e rregulluar me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 675 datë 25.09.2008.

DRFPP është pjesë e Sistemit

Kombëtar të Formimit profesional në përgjigje të kërkesave të tregut të punës.

Misioni i saj është trajnimet dhe ri-trajnimet komplementare profesionale të aftësive për të mundur adresimin më të mirë ndaj kërkesave të tregut të punës dhe zhvillimit rajonal.

Bashkëpunimi me programin SEED është vendosur që në fillim të programit dhe është fokusuar në:

- Ngritjen e kapaciteteve të DRFPP në lidhje me qasjen gjinore, dialogun social dhe ofrimin e shërbimit
- Analizimin e nivelit të shërbimit, kurrikulave, administrimit të trajnimeve të formimit profesional
- Rishikimin e kurrikulave për aplikimin e perspektivës gjinore dhe hartimin e dy kurrikulave të reja të shërbimit në bujtinave dhe aftësimin dhe sipërmarrjes
- Trajnim të drejtpërdrejtë për përfituesit në aftësimin në jetë, sipërmarrjen dhe në praktikën pranë bizneseve
- Përmirësimin e kontakteve dhe partneritetit me bizneset

Bashkëpunimi është një praktikë shumë e mirë dhe duhet të forcohet në të ardhmen.

Mrs. Meri Markiçi, Director
Regional Directorate of Public Professional Formation, Shkodra

Regional Directorate of Vocational Educational Training is public institution under the responsibility of Ministry of Social Welfare and Youth and is functioning since 1993, regulated by Decision of Council of Ministers nr.675 dated 25.09.2003.

RDVET is part of the National System of VET to respond to the labor demands.

Its mission is the professional and complementary training and re-training of skills to better respond to the labor market demands and regional development

The cooperation with SEED program started since the beginning and was focused in:

- Capacity building to RDVET for gender mainstreaming , social dialogue, and service provision
- Analyzing the level of service provision, curricula, administration of Vocational Educational Training
- Revision of curricula for application of gender mainstreaming, and drafting of two new curricula on guesthouse and life-skills and entrepreneurship
- Direct training to beneficiaries in life-skills, entrepreneurship and practice in businesses
- Improvement of contacts and partnership with businesses

The cooperation is a very good practice and should be strengthened in future.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Z. Bardh Dedgjonaj, Drejtor
Shkolla Profesionale “Kolin Gjoka”, Lezhë

“Falë bashkëpunimit me programin SEED, shkolla profesionale “Kolin Gjoka” Lezhë, deri në këto momente ka arritur një sukses jo të vogël në regjistrimin e një numri të konsiderueshëm, mbi 30% të vajzave në drejtimin

Turizëm.

Përveç kësaj, programi SEED po na ndihmon shumë edhe për të bërë ndërmjetësimin për zhvillimin e praktikave të nxënësve tanë pranë bizneseve të rajonit, por jo vetëm, edhe për të siguruar punë sezonale të nxënësve tanë dhe më tej kur të përfundojnë shkollën të gjejnë dhe një punë fikse, për të cilën ata kanë studiuar.

Pra, unë gjej rastin ta falenderoj shumë programin SEED dhe në të ardhmen ta shtojmë bashkëpunimin në shërbim të nxënësve tanë të rajonit dhe zhvillimit ekonomik të Lezhës.

Me fillimin e këtij viti shkollor 2016-2017, e konsiderojmë veten me shumë fat, sepse me përfundimin e godinës së re të shkollës me standartet e kërkuara, programi SEED do na ndihmojë më së shumti dhe me kurrikulat që ka përgatitur për zhvillimin e drejtimit të hoteleri-turizmit, si dhe për mësimet shtesë në klasa të ndryshme mbi çështjet gjinore”

Mr. Bardh Dedgjonaj, Director
Professional School “Kolin Gjoka”, Lezha

“Thanks to the cooperation with SEED program, the professional school “Kolin Gjoka” of Lezha, currently has achieved a distinctive success in enrolling a considerable number of girls, more than 30%, in tourism and catering studies.

In addition, SEED program is supporting the process of training the students near regional businesses, with aim to mediate for seasonal employment of students and further to find a sustainable job when they're graduated, in accordance to the studies.

In this frame, I have the occasion to thank SEED program, and to wish for further stronger cooperation for benefit of our youth of region and economic development of Lezha.

With start of this academic year, the school has a new building with needed standards, and SEED program will be a supporter with its new curricula in tourism and for additional learning in gender issues in different classes.”

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Z. Zef Frroku, Përfitues
Slow-food “Mrizi i Zanave”, Lezhë

“Mrizi i Zanave” bashkëpunon me rrjetin “Sot për të Ardhmen” në kuadër të programit SEED.

Unë kam qënë pjesë e programit të marrjes së eksperiencave në Austri nëpërmjet SEED, në fushën e turizmit dhe kulinarisë.

Bashkëpunimi me programin SEED është shumë i vlefshëm dhe për mua personalisht, sepse pavarësisht se ne si restorant jemi pjesë e një lëvizje të madhe globale, kemi për qëllim ta kthejmë në një lëvizje lokale të “slow food” në Shqipëri, duke kombinuar pjatat tradicionale të gjysheve tona me eksperiencat tona të reja të fituara nëpërmjet këtij programi për të rinjtë në Shqipëri.”

Mr. Zef Frroku, Beneficiary
Slow-food “Mrizi i Zanave”, Lezha

“Mrizi i Zanave” works together with “Today for the Future” Network in the frame of SEED program.

I have been part of experience exchanges in Austria in tourism through SEED Program, in culinary related services.

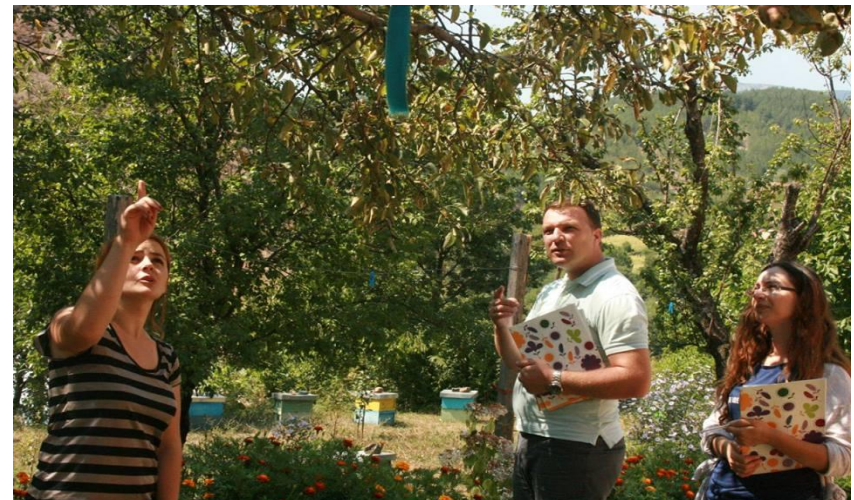
The cooperation with SEED program is very useful and I have personally found very valuable experience, because although our business is part of a global movement, we aim to locally approach the slow food movement in Albania, by combining traditional dishes of our grandmothers with our new experiences gained through this program for youth in Albania.”

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Znj. Saudita Marku, Përfituese
Kryezi, Fushë-Arrëz

Mrs. Saudita Marku, Beneficiary
Kryezi, Fushe-Arrez

“Unë jam Saudita Marku dhe jetoj në Kryezi. Jam e martuar dhe kam këtë djalë. Me mbështetjen e Programit SEED munda të hap këtë bujtinë. Jam shumë e lumtur që kam mundësi tani të pres shumë turistë të vijnë këtu, pasi kemi dhe një vend turistik dhe të shëndetshëm.”

“I’m Saudita Marku and live in Kryezi. I’m married and this is my son. With the support of SEED Program, I was able to establish this guesthouse. I’m happy to be able now to welcome many tourists to come here, because we have a healthy touristic place.”

Saudita është mbështetur nga programi SEED për të filluar sipërmarrjen e saj duke përgatitur një bujtinë të vogël për vizitorët e turizmit malor dhe se si të menaxhojë sipërmarrjen e saj duke ofruar gjithashtu ushqim bio, produkte bujqësore dhe mjaltë.

Ajo dhe familja e saj kanë pritshmëri të rrisin punën e anëtareve të familjës në fermën e tyre dhe të hapin më vonë një “restorant” të vogël për turistët e tjerë në zonë.

Saudita is supported through SEED program to start her entrepreneurship through preparing a small guesthouse for mountain tourism visitors and how to run her entrepreneurship by offering as well bio food, agricultural products and honey.

She and her family expect to increase the work of female members in the family farm and to open later a small “restaurant” for other tourists in the region.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Grupet e të rinjve të organizatave rinore “CODE” dhe “North Albania”,
Përfitues
Shkodër

“Mbështetja e programit SEED është një shans i vlefshëm dhe shumë i mirë për ne në sipërmarrjen rinore, si dhe një eksperiencë fantastike në sektorin e turizmit. Nëpërmjet kësaj mbështetjeje, është bërë e mundur të rrisim kapacitetet e të rinjve si guida turistike. Kjo lloj mbështetjeje është një kontribut i madh në përmirësimin e cilësisë së ofrimit të shërbimeve në turizëm dhe shpresoj që të kemi bashkëpunim të vazhdueshëm në këtë drejtim në të ardhmen.”

Grupet e të rinjve janë mbështetur me trajnim për operatorë turistikë, praktikë në terren si dhe janë ndihmuar të ndërtojnë 2 itinerare turistike kulturore për turistët dhe menaxhimin e hosteleve rinore në zonën e Shkodrës.

Youth Group of “Code” and “North Albania” youth organizations,
Beneficiaries
Shkodra

“Support of SEED program is a valuable and very good opportunity for we in youth entrepreneurship and a great experience as well in tourism sector. Through this support, it was made possible to increase capacities of young tour operators. This type of support is a great contribution as well to the improvement of quality of service provision in tourism, and I hope to have continuous cooperation of this kind in future.”

Youth groups are supported with training on tour operating, field practice, as well supported to identify two touristic cultural itineraries for backpacking tourists and management of youth hostels in the Shkodra region.

Support of Educational and Employment Development in Albania, Kosovo and Serbia Mbështetje për Zhvillimin e Edukimit dhe Punësimit në Shqipëri, Kosovë dhe Serbi

Z. Përparim Laçi, Partner nga sektori i biznesit
Hani Laci, Pukë

“Në përtneritet me “Sot për të Ardhmen” për programin SEED kemi realizuar një sërë aktivitetesh të ndryshme për përgatitjen e operatorëve turistikë me qëllim që të aftësohen profesionalisht për t’u shërbyer turistëve nga vendet e ndryshme dhe nga vendi ynë”

Përveç shumë sesioneve të trajnimit të organizuara, sesionet e praktikës janë kryer në terren, duke realizuar që të gjithë studentët të praktikohen në vend, të stimulojnë guidën turistike në vende të bukura të ndryshme të Pukës si ujëvara, shpella dhe për të qënë të aftë të promovojnë ashtu siç duhet këto vlera në të ardhmen.

Është bërë një punë shumë e madhe e bazuar në një partneritet të shkëlqyer e cila për mendimin tim, duhet të vazhdojë më tej me një qasje më të fortë, dhe më gjithë-përfshirëse për turizmin në Alpet Shqiptare.”

Mr. Perparim Laçi, SEED Business Partner
Hani Laci, Puka

“In partnership with “Today for the Future” in SEED Program we have realized different activities in preparation of tour operators in order to be able to professionally serve to tourists of different countries and of our country.

Besides many training sessions conducted, other practical sessions are conducted in terrain, meaning that all the students are practiced in field, to stimulate their touristic guide in different beautiful places, as waterfall, caves of Puka and to be able to properly promote them in future.

It is an enormous work based on an excellent partnership, which in my opinion, needs to continue further toward a strong, all-inclusive approach of tourism in Albanian Alps.”

Rrjeti "Sot për të Ardhmen"

"Sot për të Ardhmen" është rrjet lider në Shqipëri për mobilizim dhe fuqizim të komuniteteve në nevojë.

Udhëhequr nga vizioni dhe duke përdorur metoda inovative dhe gjithëpërfshirëse, "Sot për të Ardhmen" ka krijuar përqasje të suksesshme të fuqizimit gjinor; vullnetarizmit; aktivizmit; mbrojtjes së mjedisit; ndërmjetësimit për punësim; shërbimeve, përfshirjes dhe mobilizimit komunitar, ushtrimit të së drejtës qytetare, respektimit të ligjit, në mirëqeverisje dhe bashkëpunim institucional.

"Today for the Future" Network

"Today for the Future" is a leading network in Albania for mobilization and empowerment of communities in need.

Driven by the vision as well as using innovative methods, "Today for the Future" has scored successful approaches of gender empowerment, volunteering, activism, environment protection, employment mediation, services, community participation and inclusion, exercise of civic rights, rule of law, good governance and institutional cooperation.

Adresa/Address: Rr. Elbasanit, P. Abau, H2,K6, AP 13, Tirana

Tel & Fax: +355 4 230 24 10

info@cdc-tff.org

www.cdc-tff.org

volkshilfe.
SOLIDARITÄT LEBEN

SEE

WITH FUNDING FROM
**AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION**

Me punë dhe shijë traditën, është mrekulli - Gentiana

...kto krahu ia dal me punë e jetë për bukurinë

...në lumtur që punoj dhe kam pagën time

...anati i mirë gjen punë, prandaj zgjedha të kthehem në

